

ELOFIZETESI ÁRA:
 EGÉSZ ÉVRE 16. K | FEL ÉVRE
 NYUGDÉ ÉVRE 4.- K

FŐSZERKESZTŐ:
 DR. BISCHITZ BÉLA
 UGYVED.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, V. SAS-UTCA 20
 TELEFON 108-00.
 IRÓDÉLEKES HITT. SZÁMÍTÁSSAL DÍJSZABÁS SZERINT.

Az óra.

Ki hitte volna, hogy állami szabályozás tárgya lesz még az óra is. Az óra, amely nélkül kulturember élni nem tud, amely kinek a zsebében, kinek a karján, de mindig szem előtt, vagy kéz alatt kellett, hogy legyen. A parasztembernek a nap, meg a csillagok állása, no meg a gyomra korgása az óraja, ez utóbbi dirigálta napi munkájának mikénti beosztását.

Az óra fontosságára tulajdonképpen a modern szociológia terelte a közfigyelmet. A munkásság kiuzsorázásának megakadályozására időtáratokat követelt, előbb 12 órát, aztán 10 órát s ma általánosan követel 8 órai munkaidővel. A 8 órai műszak a munkásságnak régi követelése, hogy ugyancsak 8 óra jusson szórakozásra, 8 óra pihenésre a napi 24 órában.

Igen ám, de most kormányrendelet — a kivételes törvény alapján álló kormányrendelet — azt szabja meg, hogy ne 24, hanem 23 órából álljon a nap. Ha a kormány így akarja, hát így is lesz. Gessler azt kívánta egyszer a Schweizban, hogy rudra feltűzött kalapja legyen a kormányzó.

Az a kérdés, találkozik-e a néphangulat tetszésével ez a metóben újszerű gondolat. Mert ez az órarendelet nem egyéb, mint egy gondolat: a közéletnek a korakeléshez való szoktatása.

Tudvalevő, hogy nyáron korán kel a nap és későbbben nyugszik, mint télen. S valahogy úgy szokott az emberiség, hogy egész éven át bizonyos régen megszabott órákzökben végezte a munkáját, tekintet nélkül arra, mikor kel a nap, mikor nyugszik. A szegény iskolásgyermekeknek télen is 8 órakor kezdődik az iskolai tanítás s hogy csak a városi gyermekekről beszéljünk, már 1/27 órakor fel kell kelniük ez apróságoknak, mikor még koromsötétség van, hogy 8-ra beérjenek az iskolába. Szüleik még alszanak, ami bizony feltétlenül a jó nevelés rovására megy. Ritka szülő az, aki önmaga előtt restelené, hogy ő még ágyban legyen, mikor gyermeke hazulról már a sötétben bandukol. Jő családban a szülő együtt reggelizik gyermekével.

Begyepesedett agyu tanférijak valami merész újítónak, tehát ostobának mondanák a vakmerőt, aki azt követelte volna, hogy a szegény gyermekek ked-

véért talán ténnek egy órával későbbre az iskolai órák kezdetét.

Viszont nyári időben, mikor a déli órákban tűrhetetlen már a meleg, inkább végzödjék egy kissé korábban az iskola s kezdődjék korábban. Koltosvárot egy modern öreg egyetemi professzor, a mindig fiatal Lukács Adolf, már évtizedek óta reggel 7 órakor kezdi meg előadásait az egyetemen a nyári hónapokban. Ez a tudós professzor már évek óta praktizálta azt, amit most kormányrendeletekkel lép-
 tetnek életbe a központi hatalmak minden országában: kezdődjék a nyári hónapokban egy órával korábban a nap, a munka és az élet.

A józanság tört utat ezzel a rendelettel. Nem az ostoba megszokás rabja már az emberiség. Ha csak az államhivatalokat nézzük (Magyarországon 368 ezer az államhivatalnokok száma), ezek rendszerint 9 órakor kerültek hivatalukba, mikor már a melegtől tikkadtnak kezdhettek csak munkához. Világos, hogy erre a nagy munkásfömegre csak áldás a korakelés és a korábbi munka. Ha a kereskedővilágot, a nagyipart és a bányászatot vesszük szemügyre, találunk-e vajjon kategóriát, amely nem-e a legnagyobb örömmel üdvözlölné azt, hogy nyáron egy órával korábban végezve munkáját, egy órával tovább örülhet a természetnek, mikor ez a legszebb és valóban életető? A természethez való visszatérést is jelenti ez a kormányrendelet. Az emberiség észreveszi, hogy természet van, hogy a természet korábban ébred. Korábban dalol a madár, korábban megy munkába a földműves, miért ne kezdje korábban munkáját a városi ember és kezdhesse korábban az a falusi ember is, akit a kultúra bevont már a városi élet fertőző légkörébe s ennek következtében alkalmazkodni volt kénytelen a mesterséges órarendhez.

Ez az új időrendszabályozás biztató jel arra, hogy a hatóságoknak és hivataloknak a jövőben az Élet „is” fog adni utmutatást. Ez a józán, ez az okos rendelet talán kiinduló pont, hogy a hivatalos copf, a bürokrácia engedni fog vaskalaposságából s beleszól az életől elzárkózó, az életet, a közönség igényeit mereven megtagadó szellembe. Mindnyájunknak az óhaja a közérdek, amelyet éppen a bürokrácia tagadott meg mindenkor.

Május elsejétől október 1-ig egy órával korábban kezdődik a nap. Amennyire okos ez a rendelkezés, annyira csodálatos, hogy erre az okosságra csak 1916-ban tudott ráduplázni a hivatalos észjárás.

HAZAI HIREK.

Egy kitüntetés. A Hitelbank alelnökének és vezérigazgatójának — így írják a lapok — Öfelségé a Ferencz József-rend nagykeresztjét adományozta. Bizonyára a Hitelbank alelnöke és vezérigazgatója kapta e kitüntetést s ezzel a Hitelbankot is kitüntették, de szerintünk ez a magas királyi elismerés nem annyira a Hitelbanknak, mint inkább a személynek, baranyavári Ullmann Adolfnak szól. Ha történetesen nem Ullmann a Hitelbank alelnöke és vezérigazgatója, de a nagy Kornfeld elhunytával valaki más, talán egy arisztokrata, aqy nem olyan valósággal praedestinatált férfiú, mint amilyen éppen Ullmann Adolf, vajon megállotta-e volna annyira heiyét, a Magyar Államias Hitelbank, az állam bankjára ebben a példátlan háborúban? Hiszen a háború kifizésekor szinte megállí minden szerv ebben az országban, akkora volt a megdöbbenes és a bizonytalanság, hogy mi lesz most? A Hitelbank s Ullmann Adolf nyugalma, hidegvérre és magas pénzügyi tudása, a valódi tudás, melyen szántó intelligencia, hatalmas és fágkörű perspektívája volt az, amely a nagy ijedelmet ellentette és az egész közigazgatási életet háborús mederbe terelte, amely mederben ha némi változásokkal, de nyugodtan és minden megrázkódtatás nélkül folyik tovább az élet. Ullmann Adolfnak heroldaiailan babérokot szerzett ez a háború. Éppen ebben a háborúban tűnt ki rátermetősége. Az irigyek is el kell ismernie, hogy Ullmann Adolf a valódi nagy és kivételes tehetségek közül való s ő az ország legelső bankjára s nekünk örömlünk kell, hogy az ország financiáinak, ugyszólván az élén egy Ullmann Adolf állott.

Magyar Államias Közvetbánya részvénytársulat. A társulat igazgatósága Április 11-én tartott ülésében megállapította az 1915. üzleti év mérlegét és elhatározta, hogy a tartalékokat a szokott módon bővesegen növeli, és pedig a múlt évhez hasonlóan az Értékesítőkészlet tartalékszámát 2,500,000 koronával, ipari üzemek külön értékesítőkészletét pedig 1,000,000 koronával gyarapítja. A folyó évi április hó 29-én megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja az igazgatóság, hogy a fenti leírások után fenmaradjon 3,447,737.01 korona tiszta nyereségből (153,050.48 koronával több a múlt évinél) az Államias tartaléklapra 825,000 korona (+ 25,000 korona), külön adományul a tisztviselők nyugdíjalapjának 75,000 korona (+ 25,000 korona), a bányatársulatának 200,000 korona (+ 40,000 korona), a munkájelölti tartaléklapnak 300,000 korona (változatlan), a Szende Lejos-lapra 25,000 korona, az igazgatóság és tisztviselők alapszabályszerű jutalékára 525,182.18 korona, 80,000 darab részvény 38 koronás osztalékára pedig 3,040,000 korona (mint tavaly) fordítással. Az igazgatóság indítványozza továbbá, hogy a háborús helyzetre való tekintettel a fenmaradó nyereségből a háborúban megrokkant munkássá és az elesettek családjainak támogatására tavaly 200,000 koronával megalapított *háborús segélyalap* ismét 200,000 koronával gyarapítsassék és az ezután fenmaradó 247,563.83 korona, figyelemmel a jelenlegi valutaváltozásokra, az elsőbbségi kölcsön szolgáltatásra rendelt tartalékhoz csatolassék, végül a múlt évről elővezetett 897,837.86 korona nyereségkövetelt változtatlanul az új számlára vitassék át.

Az 1915. évi mérleg a következő adatokat tünteti fel:

Fogyon: Bányabányók 12,378.154-05 K, ingatlanok, felszerelések és anyagok: a) telkek, épületek, gépek, gépek

és leltárak 98,092,671-72 K, b) erdőállományok 1,206,187-92 K, c) üzem anyag, bányafelkészítések és fogyasztások cikkek 766,333-02 K, szén, cement, brikett- és mészkőfelkészítések 520,104-62 K, összesen 43,675,242-68 K, pénztárak és értékpapírok: a) pénztári készletek 565,345-13 K, b) betétek pénzügyintézeteknél 7,919,445-92 K, c) értékpapírok 6,165,038-10 K, d) Nyugatmagyarországi Közvetbánya r.-t. részvétele 5,000,000 K, e) küldvények 101,638-04 K, f) idegen letétek és üvadékok 748,200-43 K, összesen 20,500,267-01 K, adósk: a) szén-, mész- és cementadók és egyéb könnleradások 7,945,692-34 K, b) részvétel-, vasútvégi futatmalanság 1,188,441-08 K, átmeneti adósk 328,450-76 K, összesen 2,462,593-18 K, nyugdíjalap-számla 2,148,549-82 K, elsőbbségi kölcsön árfoyakülönbözlet-számlája 231,118-27 K, végösszeg 88,285,925-01 K.

Teljes Részvénytőke 80,000 db részvény 20 K-val 16,000,000 K, 4/2%-os elsőbbségi kölcsön 3,507, 24 K, tartalékok: értékesítőkészlet tartalék 26,283,324-12 K, iparvállalataink külön értékesítőkészlet tartaléka 3,000,000 K, tartaléklapok 6,566,200 K, tőkeértéklapok 6,000,000 K, kétes követelések tartaléka 100,000 K, tartalék az elsőbbségi kölcsön szolgálatára 450,710-41 K, Rüdén tartaléklap 500,000 K, munkájelölti tartalék 1,200,000 K, összesen 43,900,234-53 K, tötelek nyit. számlán 4,627,715-24 K, átmeneti számlák 3,247,112-93 K, létszálekos bányászberék december 30-án 383,671-12 K, felvettelen kötvények és beváltatlan kötvényszelvények 277,302-62 K, felvettelen osztalék 416,984 K, elsőbbségi kölcsönök 1916 február 1-én esedékes függő kamatai és járuléai 372,905-45 K, idegen letétek és üvadékok 748,200-43 K, összesen 10,084,001-70 K, nyugdíjalap 2,148,549-82 K, háborús segélyalap 200,000 K, nyereség mint egyenleg 6,345,424-87 K, végösszeg 68,285,925-01 K.

Nyereség- és osztalékszámítás. Tartozik. Értékesítőkészlet tartalék leírások 2,500,000 K, iparvállalataink külön értékesítőkészlet tartalék leírása 1,000,000 K, elsőbbségi kölcsön kamatai és járuléai 769,321-96 K, adók, üzleti költségek és kamatok 1,422,260-33 K. Tiszta jövedelem: Nyereség-átvitel az 1914. évről 897,687-96 K, az 1915. évi tiszta jövedelem 3,447,737-01 K, összesen 6,345,424-87 K végösszeg 12,037, 7-15 K.

Követel. Nyereség-átvitel az 1914. évről 897,687-96 K, kamatjövdelem 894,006-55 K, az üzemek brutó hozama 10,245,272-74 K, végösszeg 12,037,007-15 K.

A vasiparkőr. A német Eisenhandel A.-G. 1915. évi üzletéről a vasiparnak előnyös alakulásáról számol be. Az építkezés tévénység teljes szünetelése nagy csapás volt ugyan, de nyomban a hadisükségletek kielégítésére fordította minden figyelmét, ami nagyon hasznosnak mutatkozott s amit úgy az árak folytonos emelkedése is előnyösen befolyásolt. A kiviteli társaságok szerencsés működése voltóságos ngrátt idézett elő a sikerben.

Luxemburg közigazgatási állapota a háború nem tette tönkre. Ezt köszönheti annak, hogy a német csapatok nem átvonultak biztosított s így a kis selegere ország minden energiája ennek az országnek gazdaságát gyarapította. A háború kezdetén Luxemburg vasipara is erősen szenvedett, hiszen ez az ország volt a német hadsereg fő felvonulási útja. De ma Luxemburg összes nagy kemetébi üzembem vannak és különösen a külfölddel szemben vannak nagy szállítási. Természetesen itt sem lehet a formák vasak piacáról szó az építkezési ipar teljes szünetelése miatt, legfeljebb vastartókat szállítanak a külföldre. Az óreck körül az u. n. lüteringiai Minette-et nem keresik annyira többé. Azaz foglalatjuk össze Luxemburg körül, hogy vasipara az első háborús hónapoktól szemben lényegesen javult, de érejtelen leromlott.

A cinkkohók szövetsége. Mint berlini tudósítók jelenti, ez a szövetség csak májusban fogja tartani legújabb gyűlését. Sokat beszéltek áremelkedésről, de most már bizonyos, hogy ezen illésgrtől szó sem

lesz. Hogy vajon mi fog történni májusban, erről még nem alakultak ki a nézetek. Cink iránt rendkívül a kereslet ma is, azonban a szindikátus nem ad ki, csak korlátozott tömöröket, hogy a valódi szükségnek mindegy megfeleljen. Ezzel egyúttel a spekulációnak is nyakát szegi.

A Dunagórhajó-Társaság igazgató-tanácsának április 10-én tartott ülésében az igazgatóság előterjesztette az 1915-évi zárószámát, amely 5,508.289-16 K értékelés az 1914. évben 5,355.281-01 K levonása, továbbá a nyugdíj-gazd. rendezési külön számlának 740.701 K-val, (amint a múlt évben) való javadalmazása, 600.000 K-nak hajójavítási tartalékra való felhasználása és a hajóbiztosítási alpnak 300.000 K-val való rendkívüli javadalmazása után 4.575.039-81 K tiszta hozadékot tüntet ki a múlt évi 3.140.176-90 K-val szemben. A szaporodás tehát 1.434.863-41 K-át tesz ki.

Az 1914. évi nyereségátvitelnél, azaz 1.357.156-24 K-nak az 1913. évben 1.387.605-30 K hozzászámával 5.932.195-05 K összeredmény mutatkozik.

Az igazgató-tanács elhatározta, hogy a f. évi május hó 31-ére tervbe vett költségvetésnek javasolni fogja, hogy a tartaléklapnak 310.207-56 K-ával való alap-szabály szerű javadalmazása, továbbá a cs. é. kir. államkincstárnak járó 894.721-78 K (a múlt évben 471.026-46 K) szerződés szerű visszafizetése, amelyben az 1914. évre járó 150.000 K összegű utánfizetés belefoglaltatik és az igazgatótanácsra eső 62.041-55 K tantiémé levonása után részvényenként 56 K (a múlt évben 46 K), tehát 3.225.600 K osztalékot osszon szét és a maradékot, azaz 1.189.620-76 K-át új számlára vigye át.

A központi hatalmak petroléummal való ellátása. Az osztrák nyersolajtermelés valószínűleg szintén keresztül fog menni azon a kényszer-organizáción, amelyen a legtöbb iparágat keresztül kellett vinni. Ez alapon egészen máslepp fog alakulni a petroléum-ellátás kérdése, mint ahogyan eddig ment a háború tartama alatt. Szakkörökben bíznak abban, hogy ez lehetővé fogja tenni, hogy ne csak a monarchia, hanem a szó-csiséges államok is zavartalanul és bőségesen el lehessen látva petroléummal.

Itt említek meg, hogy a Deutsche Bank vezetése alatt áll. Erdélyi-társaság 20%-os osztalékot fizet a tavalyi 1799 helyett, minekutána közel 21 millióval növelje különböző alapjait. A társaság működése már csak azért is figyelemreméltó, mert a tengerentúli behozatal egészen elmaradt így a társaság belföldi üzemeinek erőfeszítését a maximumra fokozta. Ezek az átalakítások jókora invenciókkal jártak, amelyeknek értéke persze kétségtelenül nagyon meg fog emelkedni. Ez a társaság a háborúban az élelmiszer-olajtermékek terén a legelső helyre került s bűtűrebe szorította az amerikai társaságokat, amelyek eddig vezérszerepet vittek. Ennek a derekas munkának világs képét a társaság nyereségeinek a három utolsó évről való összehasonlítása adja.

Tiszta nyere.	2.615.382	562	0.152.35
Erdélyi osztalék	1.500.000	3.890.000	4.206
Osztalék	20 %	12 %	16

S ne feledjük el, hogy ezenkívül tavaly csináltak építkezési tartalékot 2 millió márkával, alkalmas-műt. munkásoknak egy-milliót segélyalapot létesítettek, 11.500-éle alapot kb. 20 millióval adták. És azt se, hogy 1914 és 1915-ben teljes, vagyis 30.75 millió márkát eljuttattak az osztrákok, míg 1913-ban csak millió fizettek 17.000 s 10 millió után 8.200-ot.

Kábelgyár részvénytársaság. A Kábelgyár részvénytársaság április 28-án Pozsonyban a gyár épületében tartja 21. rendi közgyűlést a következő napirenddel. 1. Az igazgatóság jelentése a felvált. 1915-évi üléstől. 2. A felügyelő bizottság jelentése. 3. Zárószámok felülvizsgálása, a mérleg megállapítása és hasznosítással az igazgatóságnak a tiszta rész. felosztása iránti indítványa felett. 4. Az igazgató és felügyelő-bizottságok adomái felmentés. 5. A felbontásról való szavazás.

Aranytermelés Erdélyben. A Harkort-féle bányatársaság erdélyi aranybányáinak termelése az elmúlt március hónapban 108 1/2 kilogramm volt, míg tavaly márciusban 127 1/2 kilogramm aranyat vitt ki a német társaság Erdélyből. 1915 júliusától 990,734 (tavaly 1,185.823) gramm volt a termelés.

Az amerikai vas és acélpáncél kábelgyáry szőlő be. Az üzemből 1-6 magas komencék száma tavaly ilyenkor 151 volt s most 317. Nyersvas-termelés mennyisége márciusban 3.338.000 t. volt, míg tavaly márciusban csak 2.600.000. Februárral szemben 14 millió tonnányi az emelkedés. A napi termelés nem kevesebb mint 160.000 tonna. Az acéltörsz a simakárta járv. év május elejéig nem fogja emelni, de csak azokkal a gyárakkal, amelyek már foglalkoztak vannak ezen terminusig. Más szóval, a simák emelkedése csakúgy van s már is beszélnek arról, hogy ezt a ferromangán-árak emelkedése és a magasabb munkabérek okozzák. A külföldre vasutat a már általán megirt mennyiségben kívül újabban 160.000 tonna sint rendeltek s újabb 300.000 tonna sint rendelése van készülben.

A kábelgyár helyzete. A mátrágygyárak erős emelkedése természetesen megjavította a kábelgyárat helyzetét is. Mint berlini tudóstunk jelent, a legutolsó birodalmi tanács ülésen rendülettel bocsátották ki, amely szerint a káblgyár egyelőre megmaradnak. Ez nem jelenti azt, hogy a hatalmas kábl-kivétel ugyanazon árat tartsa. Más szóval, a német kábelgyárat a külfölddel fizetett meg a háborús konjunktúra-okozta termelési többletet.

Az Alpesi banya közgyűlése. Az Alpesi szőlőipari vállalat április 4-én tartott közgyűlést elfogadták az igazgatóság javaslatát, amely szerint a 1915 millió korona tiszta nyereségből 42 korona osztalékot fognak

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság
BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz.

TELEFON:
80-11, 80-12, 80-13, 80-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezető-
tékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus
vörösrézhuvalok, okonitvezetékek,
♦♦♦♦♦♦♦♦ szerelvények stb. ♦♦♦♦♦♦♦♦

szolni. Tavaly csupán 22 koronát kaptak a részvényesek. Az igazgatóság jelentése szerint a vállalat bányapára bőven el van látva munkával és teljesítő képességének teljes kihasználásával sem tud a tömeges megrendelésnek eleget tenni.

Nagybritánia külkereskedése. A folyó év februárjában 7 millió sterling volt a behozatal Angliában, míg ezidőben 6 millió sterling értékű vették ki. Ha általában meg akarjuk nézni Angliának külkereskedelmét a háború kezdetétől számítva, nagyon érdekes számokat kapunk. Erről ad világot az alábbi összehájtás, de meg kell jegyezni, hogy a februári hónapok annyiban eltértek egymástól, hogy az időben egy nappal tovább tartott.

1914	Bevitel 1000 £-Sterling	Kivitel 1000 £-Sterling
Augusztus	13.814	13.899
Szeptember	16.304	15.751
Október	20.171	18.081
November	12.480	24.150
December	3.560	17.000
1915		
Január	604	19.05.
Február	+ 3.215	15.085
Március	+ 894	14.342
Április	+ 12. 51	7.890
Május	+ 12.572	6.590
Június	+ 17.896	6.399
Július	+ 16.172	9.684
Augusztus	+ 27.154	+ 8.227
Szeptember	+ 25.007	+ 5.634
Október	+ 16.243	+ 3.369
November	+ 16.129	+ 11.037
December	+ 3.621	+ 668
1916		
Január	+ 7.701	+ 8.509
Február	+ 2.147	+ 10.159

A vasakkal megkezdés. A háborús konjunktúra a vasiparban megint a szabad versenynek kedvez. Anyira el vannak halmozva a háborús megrendelések az egyes művek, hogy nincs értelme az eladás eddigi korlátozásának akár mennyire, akár ár tekintetében. A kartel egyes tagjai tehát legjobban látnák szabadkezvet adni egymásnak, azaz felfüggeszteni a kartel-kényszert ez év végéig. Az bizonyos, hogy a háború elmúltával a kartel működése ismét megkezdődik.

A vas maximális ára. Angolországban rákerült a sor a legfontosabb iparágak nyereségességének, a vasnak szabályozására is. Londonból jelentik: A homaitünyeravas árát június 30-ig terjedő érvénytel a következőképpen maximalizálták: A nyugati partvidékre 67/6, keleti partvidékre 62/6, Skóciában 7/0, Walesben 62/6, kievlandi vegyes vas 42/6, a skót ömüt vas 114/0 shilling.

A kőszárak emelkedése. Ugy értesülünk, hogy a kőszárak az önköltségek és nyereségekkel folytonosan emelkedése folytán emelni fogják az árakat, úgy, hogy az eddigi drágább árak 15-20% al fognak emelkedni. A gyárak erősen vannak felfúlatkozatra és semleges államokba is nagyon erős az igénybevételük.

Hagy vasipari szállítás. Már jeleztük, hogy a prágai vasmű az Alpei bányatársasággal egyesülni kíván. A két társaság igazgató-tanácsa már régen elhatározta, hogy egy prágai vasipar-részvényt 37 alpei részvényt adnak cserébe, miért is az Alpei bányatársaság alapítóját, amely jelenleg 360.000 darab 200 koronás névértékű részvény részén 72 millió koronára rug, 266.000 darab új részvény kibocsátással 125-28 millióra növelné. Az új részvényeket a prágai vasműtársaságnak 72.000 darab 500 koronás névértékű részvényért 37 kupa szerint adnak cserébe. A tranzakciót némileg megkönnyíthetné, hogy a prágai vasműnek már is 50.000 darab Alpei bányarészvény van tárolásában, mert ennyi új részvényt kevesebbet kellene kibocsátani.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Die Goldausbeute der Rudger Gesellschaft. Bei den Harkortischen Bergwerken ging, wie uns aus Berlin gemeldet wird, die Goldausbeute in Siebenbürgen im März auf 108.974 Gramm gegen 127.329 Gramm im Vorjahre und seit Juli 1915 auf 380.733 (im Vorjahre 1,136.823) Gramm zurück.

Deutscher Eisenhandel A.-G. Nach dem Geschäftsberichte für 1915 hat die Eisenmarktlage eine günstige Veränderung erfahren. Zwar ist die Tätigkeit des Eisenhandels für Friedensbedarf bei dem völligen Darmiederliegen der Bautätigkeit in enge Grenzen gebannt, indes hat doch die Umstellung und Anpassung aller Betriebe auf Kriegsbedarf bewirkt, dass sämtliche weiterverarbeitenden Betriebe in vollem Gange und zu lohnenden Preisen beschäftigt sind. Die Aufwärtsbewegung der Preise machte weitere Fortschritte. Ganz besonders im Ausführmarkt hat sie, angeregt durch Ausfuhrvereinigungen, einen sprunghaften Charakter angenommen, der naturgemäß nicht ohne Einfluss auf die Preisentwicklung des Inlandsmarkts geblieben ist.

Die hohen Kohlenpreise in Südrussland. Dass die englische Kohle in Südrussland einen ausserordentlichen Preis erreicht hat, geht hervor aus einem Artikel der *Petite Giroude*. Ab Glasgow kostete die Kohle vor dem Kriege etwa 14 Fr., die Fracht nach Bordeaux belief sich auf etwa 4 Fr. Die Fracht kostet jetzt allein 60-82 Fr. Dazu kommt der ungünstige Wechselkurs. Insgesamt ergeben sich auf die Tonne 74-75 Fr. Aufschlag ohne den Preis der Kohle selbst. Dieser ist auf 32 Fr. gestiegen. Der Gesamtpreis ist demgemäss höher als 100 Fr. Zwischen den teuren englischen und den billigeren einheimischen Kohlen sollte auf gewöhnlichem Wege ein Ausgleich geschaffen werden, aber ohne genügenden Erfolg. Um eine Preismässigung zu bewirken, ist man jetzt nach Überlegungen, die für Südrussland bestimmte Kohle auf der Eisenbahn zu befördern. Die Tonne koste auf dem Landwege stellt sich um 43 Shilling billiger als auf dem Seewege. Aber der fühlbare Wagenmangel der französischen Eisenbahnen steht einer allgemeinen Anwendung dieses Transportmittels entgegen.

Erhöhung der Eisenpreise für Sennese. Wie man uns berichtet, haben die Senneseabrikanen im Hinblick auf die fortgesetzte Steigerung der Selbstkosten, namentlich der Rohmaterialien, eine weitere Erhöhung der Preise in der Form eintreten lassen, dass der bisherige Teuerungsaufschlag um 15 bis 20 erhöht wird. Die Fabriken sind sehr stark, namentlich für die Ausfuhr in das neutrale Ausland, beschäftigt.

Dräger-Hefte Nr. 43-44. Periodische Mitteilungen des Drägerwerks in Lübeck, Januar-Februar 1916. — Die uns vorliegende Ausgabe der Zeitschrift beschäftigt sich vor allem mit den inneren Wohlfahrtseinrichtungen des Werkes, nimmt aber auch Stellung zum Kampfe gegen das Fremdwort und zur Frauenarbeit in der Kriegszeit. Die Zeitschrift kann durch jede Postanstalt und durch den Buchhandel bezogen werden.

Ányes-borsai 18 kímlembor hozzá
drótközpályánkos

üzemi felvigyázót keresünk.

Pályázók képmeneti és szolgálati bizonyítványokkal felszerelt folyamódványaita kibetési igazony megjelölésével mifébb alulírott társasághoz nyujtsák be.

Felsőmagyarországi bánya- és kohó-mű-r.-t.
Budapest, V., Méric-g-utca 3. szám.